

REVIZIJA I RAČUNOVODSTVO

Kada direktor treba da plaća poreze i doprinose

Postoje dva načina kako direktor može da obavlja poslove zastupanja i rukovođenja firmom – iz radnog odnosa ili van radnog odnosa. Jedno od često postavljanih pitanja odnosi se upravo na obaveze po osnovu poreza i socijalnih osnivača, odnosno direktora koji nije zasnovao radni odnos u preduzeću.

Naime, u slučaju da direktor zasnjuje radni odnos, tada se obračun poreza i doprinosa vrši kao za sve ostale zaposlene, bez obzira na to da li je direktor istovremeno i osnivač privrednog društva. Direktor može da zasnjuje radni odnos na neodređeno ili određeno vreme, a radni odnos se zasniva ugovorom o radu.

Ukoliko direktor nije u radnom odnosu i nije osnivač, a prima naknadu, onda se međusobna prava, obaveze i odgovornosti direktora i poslodavca uređuju ugovorom, tako da direktor ima pravo na naknadu za rad i druga prava, obaveze i odgovornosti u skladu sa tim ugovorom. Naknada koja je rezultat ovakvog ugovora tretira se kao drugi prihod fizičkog lica koji se oporezuje po članu 85. Zakona o porezu na dohodak građana stopom od 20 odsto. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje na naknadu direktora koji radi bez zasnivanja radnog odnosa plaćaju se na isti način kao naknade po drugim ugovorima za rad van radnog odnosa.

U slučaju kada direktor nije u radnom odnosu, nije osnivač i ne prima naknadu za rad, niti naknade troškova nastalih u vezi sa radom, nema zakonskog osnova za obračun poreza i doprinosa.

Osnivači privrednog društva koji obavljaju poslove direktora i primaju naknadu u tom privrednom društvu, imaju svojstvo osiguranika samostalnih delatnosti po Zakonu o PIO, bez obzira na to da li poslove direktora obavljaju na osnovu ugovora o radu ili na osnovu

posebnog ugovora o pravima i obavezama, odnosno bez ikakvog ugovora samo po osnovu što je u APR-u registrovan za zastupnika. Ovakva naknada je takođe oporezovana stopom od 20 odsto. Što se tiče doprinosa, postoji obaveza da za direktora osnivača privredno društvo plaća doprinose najmanje na najnižu osnovicu, tako da ukoliko je ugovorena

U slučaju kada direktor nije u radnom odnosu, nije osnivač i ne prima naknadu za rad, niti naknade troškova nastalih u vezi sa radom, nema zakonskog osnova za obračun poreza i doprinosa

naknada za direktora osnivača manja od najniže osnovice za plaćanje doprinosa, obaveza je da se doprinosi obračunaju i plate na najnižu osnovicu.

Ukoliko osnivač ostvaruje prihode po više različitih osnova (radni odnos, samostalna delatnost, ugovori i drugo), nije u obavezi da uplaćuje doprinose za zdravstvo i nezaposlenost, po osnovu odredaba Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Ukoliko bi direktor nerezident bio zaposlen u pravnom licu koje je osnivač privrednog društva u RS, direktor bi mogao da putuje u Srbiju u svojstvu službenog putovanja, gde bi troškove tog puta mogla da snosi ćerka firma u Srbiji

U slučaju kada je direktor/osnivač nerezident, specifičnost zasnivanja radnog odnosa se ogleda u tome što je potrebno sprovesti složenu proceduru propisanu Zakonom o zapošljavanju

Piše: Jelena Mihić Munjić, direktorka KRESTON MDM društva za reviziju*

stranaca, a koja između ostalog podrazumeva: prijavu prebivališta u Srbiji, beli karton, radnu dozvolu, dozvolu iz MUP-a i sl.

U situacijama kada je osnivač/direktor nerezident obaveza obračunavanja i plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje zavisi od toga da li postoji Međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju.

Sa druge strane, neophodno je primeniti Ugovore o izbegavanju dvostrukog oporezivanja - UIDO u smislu poreza na dohodak. Naime, potrebno je konsultovati član UIDO koji se odnosi na otklanjanje dvostrukog oporezivanja, u smislu da li prvo mora da se plati porez u Srbiji, pa tek onda da se aplicira za poreski kredit u drugoj zemlji ugovornici, pod pretpostavkom da to lice ostvaruje oporeziv dohodak u drugoj zemlji.

Ukoliko bi direktor nerezident bio zaposlen u pravnom licu koje je osnivač privrednog društva u RS, direktor bi mogao da putuje u Srbiju u svojstvu službenog putovanja, gde bi troškove tog puta mogla da snosi ćerka firma u Srbiji. Takva nadoknada troškova, uz ispunjenje propisanih uslova, ne bi bila predmet oporezivanja shodno odredbama člana 85, stava 6 Zakona o porezu na dohodak građana i samim tim je vrlo povoljna opcija u navedenoj situaciji.

*KRESTON MDM je društvo za reviziju, finansijski i računovodstveni konsalting osnovano 2005. godine kao MDM Revizija. Od februara 2015. godine MDM Revizija je ekskluzivni član za Srbiju KRESTON International